..., 14. ...дить у Львовѣ (кромъ недѣль и святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.
...іністрація и ...дація вôдъ ч. 8 ...арнецкого.
...дакція ул. Фраи...ка ч. 10, дверѣ 10.
...ы ся приймають ся ...ранкованй.
...амація неопе...вольни вôдъ порта. ...и не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ: въ Адміністрации „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

...123. Недѣля 2 (14) Червня 1891. Рôкъ I.

...льшь пôвпята міліона!

...Въ послѣднôмъ числѣ нашои часописи, ...уючи здичѣлôсть въ нашôмъ народѣ, ска...мы, що богато ще треба часу, богато ...у, богато просвѣты и науки, закимъ нашъ ...дъ а особливо наше селяньство такъ пôд...ся, що о насъ буде можна сказати: се ...дъ дѣйстно высоко просвѣченый, нарôдъ ...ізованый. И мы мали рацію, коли такъ ...ли. Нашому народови потреба ще богато ...и просвѣты. Правда, що вôдъ многихъ ...робить ся вже не одно, щобы пôднести ...вѣту въ народѣ: що року повстають новй ...ы, суть всѣлякй товариства, котрыхъ цѣ... есть ширити мѣжь народомъ въ цѣлôмъ ...науку и просвѣту, есть вже множество ...якихъ ґазетъ для народу, выдають ся ...якй книжочки и т. д., а мимо того про... якось дуже мало поступае.

Пôдъ тымъ взглядомъ выкрыла найлѣп...всю нашу бѣду послѣдна конскрипція, ...при тôмъ кинула ярке свѣтло не лишь ...насъ самыхъ але и на цѣлый край. Станъ ...свѣты, якъ покозуесь, стоитъ у насъ дуже ...о, такъ лихо, якъ въ жаднôмъ австрій...мъ краю коронномъ. У насъ естъ бôль...якъ пôвпята міліона людей зовсѣмъ тем...хъ, неписьменныхъ, неумѣючихъ цѣлкомъ ...читати нѣ писати. Послѣдне народочисленє ...казало, що въ Галичинѣ было по день 31 ...удня 6,607.816 душь, а зъ тыхъ не знало нѣ читати нѣ писати 4,876.614 душь, значить ся людей письменныхъ было мало що бôльше якъ пôвтора міліона. Колижь теперь зважимо, що найбôльше людей письменныхъ припадае на мѣста, що у насъ есть богато жидôвъ, котрй по найбôльшôй части суть письменнй, бо знають бодай по свому, по жидôвски, писати, чимъ въ купецтвѣ и. пр. не мало собѣ помагають, то покажесь, якъ дуже маленьке число письменныхъ людей припадае на села, наше селяньство. Чи можнажь теперь дивувати ся, що мы не можемо нѣякъ двигнути ся зъ нашои бѣды економічнои, що здичѣлôсть и піянство годѣ выкоренити зъ народу?

А спытаймо теперь, де причина злого? Що за причина того, що у насъ такъ мало людей письменныхъ? Всѣлякй всѣляко кажуть. Однй доказують, що треба насамперѣдъ двигнути нарôдъ зъ нужды економічнои, а тогды вôнъ самъ забажае просвѣты; другй кажуть, що за мало школъ; для иншихъ знову за богато школъ, а лѣпше, щобы ихъ было менше а лѣпшй; ще иншй знову доказують, що всему тому выноватый и край и держава, бо за мало дбали доси о просвѣту; винуватый лиху — кажуть ще иншй — и краевый законъ школьный и длятого треба бы заступити его закономъ державнымъ. Трудно заперечити, що кождый зъ сихъ поглядѣвъ мае щось за собою, але на нашъ поглядъ коли хочемо, щобы школа приносила добрый успѣхъ, то стараймось ей добре вывѣнувати, стараймось придбати ѣй добрыхъ силъ учительскихъ та подбаймо и про самыхъ учителѣвъ, бо доки буде такій станъ якъ доси, то буде вѣчне капарство и край нашъ буде вѣчно зачислятись до найменше просвѣченыхъ. Атже и нинѣ вже не хоче нѣхто ити на сѣльского учителя, хиба лишь той що вже нѣякъ не мае чого вхопити ся; колибъ такъ учителямъ было лѣпше, то може и вплывъ школы ставъ бы бôльшій.

Але анѣ школа анѣ учитель, хочьбы и найлѣпшій, хочьбы не знати якъ добре плаченый не поможуть нѣчого, коли нашй люде самй не будуть горнути ся до науки. Не поможе хочь бы и якъ добрый бытъ матеріяльный людей. Ось мы знаемо такій примѣръ: въ однôмъ селѣ пôдъ Львовомъ естъ маючій господарь; мае 12 морґôвъ ґрунту, 5 коровъ, пару коней, торгуе молокомъ и городовиною, и въ загалѣ добре ему веде ся, але дѣтей нѣякъ не хоче посылати до школы; платить разъ въ разъ кары а дѣтей таки не посылае. А чи то такій оденъ господарь? Щожь зъ такими людьми дѣяти, що самй не хотять просвѣты. Мабуть у насъ цѣле лихо въ тôмъ, що люде думають, що школа лишь на то, щобы „выучитись на пана" — то мабуть у насъ найбôльша причина злого. Той гадки естъ у насъ не лишь селянинъ, але и т. зв. нителіґенція. У насъ та гадка паньскости такъ закорѣнена глубоко, що нѣхто не хоче, ба й не може пôзнати, що школа есть мѣсцемъ науки способу до житя для кождого стану. Противъ той гадки треба бы отже выступати и въ тôмъ прямѣ повинна бы дѣлати школа, бо въ противнôмъ случаю нарôдъ буде заедно вôдсуватись вôдъ нєи. Лишь тогды, коли темный на-

---

УЛЯНА.

Полѣска повѣсть.

Й. И. Крашевского.

(Дальше).

Старый пробудившись поволѣкъ ся ниш...ъ грязькою улицею, роздумуючи надъ тымъ, ...ему Левко набалакавъ. Однакъ хитаючи ...овою не йнявъ тому вѣры, а що бувъ чо...вѣкъ холодный, бôльше до всего навыкъ и ...одного вже зазнавъ, то й не бравъ такъ ...ыду свого сына и ганьбы невѣстки, якъ ...мтой. Ба, колибъ навѣть такъ и було, вôнъ ...бачивъ въ тôмъ нѣчого дуже злого. Такъ ...пôвъ роздумуючи, на пôвъ еще дрѣмаючи ...дойшовъ ажь до дверей. Въ дверехъ стрѣтивъ ...рибрану мовъ до выходу Уляну, мала на со...ѣ свиту, черевики вôдъ свята, панчохи бѣлу ...устку на головѣ, оперезана крашенымъ поя...омъ. Старый замѣтивъ се хочь и потемки и ...пристанувъ на порозѣ.

— А може то й правда? — подумавъ, та ...спытавъ: А то куды по ночи. Уляно?

— До економки, вôдказала смѣло молодиця, присылала за мною, бо въ неи дитина слаба — припильнувати треба.

— У тебе и свои въ хатѣ.

— Та коло нихъ Приська.

— Приська не мати — вôдповѣвъ старый входячи въ дверѣ. — Але — йди зъ Богомъ, коли хочешь. Оглянувъ ся еще и пôйшовъ насунувши шапку на уха. Уляна здвигнула плечима и побѣгла до двора.

Але не йшла до економки. — Ой, нѣ! не першій то вже разъ бѣгла она зъ паномъ на его зазывъ въ лѣсъ або до города и запутана въ ту любовь паньску, о котрôй чула только въ спѣванкахъ, забула вже на дѣти, на хату, на чоловѣка, на соромъ, бо любила пана. Якъ оно стало ся? зъ вôдки прийшло до того, — сама не знала — плакала часомъ надъ собою, а ходила до него и жертвувала свой спокôй, свое все, за дрôбку дуру, котрого лѣпшои половины не понимала, вслухуючи ся въ него, якъ въ далеку пѣсню, що еи розôрвану, а гарну ще, доносить вѣтеръ до уха.

Сховавшись въ городѣ або въ лѣснôй гущавинѣ пересиджувала зъ нимъ разомъ цѣлй ночи, розмавляли обое мовчки або немногими словами, але въ розмовѣ тôй только было рѣчей! — Були щасливй — якимсь особлившимъ, непоятымъ, дивовижнымъ щастємъ, до котрого одно мусѣло высоко пôднимати ся, друге низько упасти. А прецѣнь было то щасте, а не хвилеве насыченє, не проминаючій дуръ: обое вôдчували се, дарма, що глумливый розумъ вказувавъ Тадѣеви вôдмѣнне завтра, то завтра было ще далеко. — Было то щасте, хочь за нимъ свѣтили ся бурѣ, хочь въ нѣмъ були слезы и неспокôй и пониженє.

Коло пана здавало ся, що Уляна понимала цалкимъ своимъ серцемъ, що говоривъ до неи Тадѣй, хочь его слова и думки були часто изъ зовсѣмъ иншого свѣта. Впрочôмъ вôнъ знижавъ до неи все, що лишь могло бути для неи неясне, вôнъ навѣтъ свôй спосôбъ любови примѣнювавъ до понятя простои селянки.

Въ ихъ нôчныхъ розмовахъ, въ ихъ зближеню и дружбѣ было щось дивного; але чаръ погляду, усмѣху Уляны, еи живе понятє и зъ дня на день змагаюча ся любовь — пояснювали ихъ положенє.

При нѣй забувавъ Тадѣй радо на всѣ давнй поезіи та мрѣѣ своеи душѣ, на всѣ примѣсти другого свѣта — на все, що не мѣстило ся въ его теперѣшнôмъ крузѣ — вôнъ живъ лише тою особлившою идилею, въ безнастаннôй паморочѣ, въ безпрерывнôмъ пяньствѣ, безъ отверезѣня. Розумъ вôдзывавъ ся що разъ рѣдше зô своимъ глумомъ, побореный пôддавъ ся и мовчавъ.

Такъ плыли днѣ, ночѣ, вечеры и тыжднѣ, а чутка объ тôмъ ставала по селу, що

ро̂дъ спо̂знасть хосенъ школы и науки зменшить ся то величезне число неписьменныхъ людей въ нашо̂мъ краю.

Конець исторіи нападу въ Черкескеи.

Розбо̂йники, що напали були недавно тому на поѣздъ зелѣзницѣ по̂дъ Черкескеи въ Туреччинѣ, до̂ставши окупъ, пустили вже на волю всѣхъ, котрыхъ повели зъ собою въ горы, и они вернули вже домо̂въ. Берлиньскій купець Израилъ, котрый бувъ всего лишь во̂сѣмъ годинъ въ рукахъ розбишако̂въ, розказує про нихъ цѣкави рѣчи.

По̂сля его опису єсть ватажко розбишако̂въ, Атанасъ, чоловѣкъ зъ лиця дуже хорошій, выглядає интеліґентно и має що найбо̂льше 35 лѣтъ а убирає ся зъ европейска по турецки. Власти турецкі знають добре Атанаса, але не можуть до̂стати его въ свои руки. Израилъ показувавъ также письмо Атанаса писане по грецки, до директора поліціи Ставрідіса въ Ескі-Баба, а письмо то звучить такъ: „Дайте знати до Константинополя, щобы той, хто буде нести грошѣ на окупъ до Мідіяхъ, ѣхавъ дорогою понадъ море, черезъ села Скрапсъ, Курудеръ и Скепарто на бѣло̂мъ кони и щобы на головѣ мавъ бѣлу хустку. Зъ чужихъ рукъ грошей не возьму. Грошѣ най передасть менѣ мутесаріфъ (намѣстникъ санджаку) зъ Чалтаки, котрый мене державъ пять лѣтъ а во̂дтакъ 15 мѣсяцѣвъ невинно въ криміналѣ и забравъ менѣ весь мо̂й маєтокъ, 55 турецкихъ фунто̂въ. Я бувъ завсѣгды честнымъ чоловѣкомъ, не убивавъ нѣкого и позо̂стану и дальше честнымъ. Не пробуйте увольнити увязненыхъ силою, бо коли зважитесь то зробити, то порѣжу ихъ власною рукою якъ барано̂въ. Коли бы всѣхъ моихъ товаришѣвъ половлено, то ще знайду на сто̂лько во̂двагу, що самъ застрѣлю ся. То я, що то пише: Атанасій". Письмо то принѣсъ якійсь чоловѣкъ, що не належавъ до ватаги Атанаса.

При увязненыхъ було всего лишь сѣмъ розбишако̂въ. Они забрали були зъ поѣзду всѣ припасы, щобы могли своихъ вязнѣвъ живити по европейски. Атанасъ розпорядивъ, щобы въ Константинополи куплено для его людей 7 вовняныхъ сорочокъ, 3 ока (9 фунто̂въ) тютюну, найлѣпшихъ паперцѣвъ циґаретовыхъ, 6 револьверо̂въ, 6 бурштиновыхъ цигарницъ и 6 складаныхъ ножѣвъ и грошѣ за то все щобы во̂дтягнено во̂дъ окупу. Доки вели ся переговоры зъ розбишаками, були грошѣ на окупъ за руками у консуля Мазаракого въ Кіркілісѣ, котрый має тамъ хорошій замокъ. У него перебувавъ также Израиль и урядники зъ нѣмецкого посольства.

До однои грецкои часописи, що выходить въ Константинополи, написавъ Атанасъ письмо, въ котро̂мъ каже, що коли до̂стане грошѣ, то такъ ихъ роздѣлить: 50.000 франко̂въ задержить собѣ, 90.000 франко̂въ роздѣлить межи своихъ товаришѣвъ а 60.000 франко̂въ роздасть бѣднымъ. Дальше пише во̂нъ, що най за нимъ не шукають, бо анѣ его самого, анѣ его товаришѣвъ не возьмуть ся кулѣ, бо они не мають нѣякого знакомства зъ жѣнками.

Кондукторъ Фрайдінґеръ розповѣдає, що розбо̂йники вели ихъ три днѣ густыми дубовыми корчами а коли разъ появились були зъ далека два жандармы, то розбо̂йники уставились въ рядъ, якъ до борбы, а всѣ увязнені мусѣли передъ ними поклякати. Одного дня вечеромъ о 11 годинѣ зайшли они були въ лѣсъ въ таку гущавину, що ажь треба було ей вырубувати, щобы тутъ черезъ но̂чь спочити. Всѣ живили ся лишь хлѣбомъ и водою, а коли и того не ставало, то двохъ розбишако̂въ десь по̂йшло и незадовго принесли два зарѣзані бараны, котрыхъ заразъ спекли и всѣхъ мясомъ обдѣлили. Такъ ишли они три днѣ лѣсами и горами та долами.

Оскаръ Кочь розповѣдає знову, що коли они першій разъ стали спочивати, то розбо̂йники зажадали во̂дъ него, щобы во̂нъ давъ имъ свои грошѣ; во̂нъ выймивъ и давъ имъ 70 марокъ (24 зр.) але за то просивъ ватажка, щобы ему во̂ддавъ ланцушокъ во̂дъ годинника, бо той для него дорога памятка. Ваташко во̂ддавъ ему не лишь ланцушокъ але и годинникъ. Кождый зъ розбишако̂въ мавъ по два и по три зрабовані годинники. Они грались ними якъ дѣти, поотвирали ихъ та стали довбати въ нихъ стебелцями а нѣхто зъ нихъ не умѣвъ годинникъ накрутити. Заразъ першого дня вечеромъ попсовались всѣ годинники лишь ватажко̂въ ще ишовъ. Похо̂дъ во̂дбувавъ ся заедно ночами а по̂дчасъ походу не во̂льно було нѣ говорити нѣ курити.

Коли Фрайдінґеръ мавъ вертати по грошѣ, то Атанасъ писавъ листы двѣ години, во̂дтакъ до̂ставъ 70 марокъ на дорогу и по̂йшовъ о 11 год. въ ночи а о 2 год. до̂ставъ ся вже зъ лѣса на дорогу. Коли прийшовъ до Кіркілісы до̂ставъ ту во̂дъ австро-угорского консуля грошѣ и все то, що розбишаки казали собѣ купити, сѣвъ на бѣлого коня, обвязавъ собѣ капелюхъ бѣлою хусткою и пустивъ ся дня 6 червня, зъ трома неузброєными проводниками въ дорогу до розбишако̂въ. Въ Скоплю переночувавъ и на другій день досвѣта о 3 год. пустивъ ся въ дальшу дорогу. О 5 год. вечеромъ стрѣтивъ ся во̂нъ зъ Атанасомъ и во̂ддавъ ему грошѣ. Тогды пущено заразъ увязненыхъ на волю; кождый зъ нихъ до̂ставъ по 5 лево̂въ на дорогу, розбишаки оденъ по друго̂мъ поцѣлувались зъ ними въ лице и теперь вернули они до Скопля, зъ во̂дки ихъ во[...] привезено до Кіркілісы а во̂дтакъ по̂дъ е[...]тою до Адріянополя.

Теперь вернули они вже всѣ домо̂[...] такъ закôнчилась ихъ прогулька до Тур[еччи...] не дуже милымъ знакомствомъ зъ турецк[...] розбишаками. Турецке правительство выс[...] теперь сильный во̂ддѣлъ войска, котрый [...] розбишако̂въ выловити и живцемъ або нежив[...] приставити турецкимъ судамъ.

Рада державна.

(20-те засѣдане палаты посло̂въ зъ 12. червня). На вчерашно̂мъ засѣданю пал[аты] посло̂въ предложило правительство нову ме[ж]народну угоду тарифову межи Швайцарі[єю,] Австрією, Нѣмеччиною, Бельґією, Франці[єю,] Италією, Голяндією и Россією. Ро̂вноча[с]... уповажняє внесеный законъ правительство [...] заведеня у внутрѣ такихъ порядко̂въ въ [пе]ревозѣ товаро̂въ, які установляє згада[на] угода.

По довшо̂й дебатѣ признано выбо̂ръ пос[ла] Шіра важнымъ. Тому противились пос[...] Слявікъ и Герольдъ а сей послѣдный пос[та]вивъ резолюцію, въ котро̂й домагає ся, що[бы] правительство при означуваню цензу выбо[р]чого дочисляло додатки до податко̂въ без[по]середныхъ; резолюцію ту принято. — П[ос.] Яворскій поставивъ внесенє, щобы до комі[сіи] для роздѣлу контінґенту горѣвки выбра[ти] замѣсть 18 — 24 члено̂въ. Опо̂сля вела [ся] дебата надъ справою во̂льного порту въ Т[рі]естѣ. Послы Бурґшталеръ и Люцатто выст[у]пали въ оборонѣ Трієсту. міністеръ торгов[лѣ] обѣцявъ, що правительство буде при перев[е]деню дотычного закона поступати зъ всяким[и] взглядами для жителѣвъ Трієсту, а міністе[ръ] фінансо̂въ сказавъ, що и Міністерство фіна[н]со̂въ буде якъ и доси прихильне для Трієст[у] и буде старатись всякими способами не накл[а]дати на него тягаро̂въ. Пос. Розенштокъ за[я]вивъ, що Поляки будуть голосувати за сим предложенємъ зо̂ взгляду на интересъ [цѣлои] державы. При сѣй нагодѣ просивъ бесѣдник[ъ,] щобы правительство мало на оцѣ здо̂бно̂ст[ь] конкуренціи и промыслу въ Бродахъ, кот[ре] то мѣсто теперь дуже подупадає. За Брода[ми] промавлявъ также пос. Быкъ и поставив[ъ] резолюцію, взываючу правительство до увзгля[]дненя интересо̂въ мѣста Бродо̂въ. По промов[ѣ] референта, котрый закончивъ свою бесѣ[ду] словами: Трієстъ, нашь Трієстъ, а не Trie[ste] irridenta, най стане величавымъ! приступлен[о] до специяльнои дебаты и ухвалено законъ [въ] друго̂мъ и третомъ читаню. Такъ само ухв[а]лено законъ и о Рецѣ. — Слѣдуюче засѣда[нє] назначено на нинѣ.

Перегляд̂ъ політичный.

Міністерство ро̂льництва завозвало всѣхъ промысловцѣвъ, що уживають въ своимъ промыслѣ дерева, щобы они высказали свой погляд̂ъ въ справѣ заключеня угоды зъ Швайцарією, о ско̂лько бы та угода могла вплынути на по̂днесенє промыслу деревляного.

Вчера оголошено у Вѣдни нову тарифу перевозову на зелѣзницяхъ державныхъ. Оплата во̂дъ товаро̂въ основуєсь на 10-кільометровыхъ полосахъ, єсть значно низша во̂дъ дотеперѣшнои и буде обовязувати во̂дъ 1 липня на всѣхъ австрійскихъ зелѣзницяхъ державныхъ.

Въ сторонахъ Адріянополя появилась нова ватага розбишако̂въ по̂дъ проводомъ якогось Балагана. Ватага ся складаєсь зъ самыхъ Греко̂въ.

Розо̂йшлась чутка, що міністеръ Гірсъ має уступити и верне до Петербурга зъ Фінляндіи, де теперь перебуває, ще лишь на тыждень. Вже теперь,—кажуть—робить ся політика без̂ъ него.

разъголоснѣйша. Панъ о то̂мъ не знавъ, а Уляна? вже про се не дбала. Она его любила.

VIII.

Ажь по ко̂лькохъ недѣляхъ вернувъ и Оксень зъ Бердычева; дѣтвора витала его крикомъ, старші подавали руку, всѣ обступили докола его во̂зъ и выпытували его, що чувати въ свѣтѣ, а во̂нъ пытавъ ихъ знову, що чувати дома! Самъ коршмарь выйшовъ до него зъ заложеными по заду руками, цѣкавый на цѣну воло̂въ.

Осторонь стояли батьки, Левко та Уласъ и споглядали на себе, чи сказати ему що, чи нѣ; стояла и Уляна, але блѣда, безъ памяти, безъ тямки того, що робила; держала въ руцѣ по̂дъ бородою бѣлу запаску и позирала на чоловѣка, але такъ, якъ колибъ его не бачила, якъ бы думками й душею була зовсѣмъ де инде.

Приѣздъ Оксеня, зажуривъ ей, налякавъ, перервавъ солодку вже пряжу ко̂лькохъ днѣвъ, ко̂лькохъ зъ Тадеємъ проведеныхъ ночей. Молодиця лишь погадавши собѣ, що ѣй прийде ся то покинути и знову вернути до своеи хаты, до чоловѣка, до дѣтей, не бачити милого, не любити, не сидѣти зъ нимъ свобо̂дно довгими вечерами — плакала кро̂вавыми слезами въ души, бо очима не могла — всѣ на ню споглядали.

Старый Гончарь, побачивши дѣти, котрымъ давъ по яблочку, розвѣдавъ про господарку, а давши жѣнцѣ хустину, що привѣзъ для неи въ гостинци, не журивъ ся бо̂льше нѣчимъ и по̂йшовъ зъ обома стариками, зъ батькомъ и тестемъ до коршмы. До нихъ приставъ Оксенѣвъ братъ, молодый Павлюкъ, що немовъ зъ традиційного обовязку стерѣгъ Уляны найбачнѣйше, знавъ о всѣмъ найлѣпше и найпильнѣйше бажавъ повѣдомити объ то̂мъ Оксеня.

Коли они всѣ простували такъ до коршмы, Уляна на видъ ихъ понурыхъ лиць, ихъ зловѣщои мовчанки, догадала ся, до чого оно йшло, почула недалеку бурю; плакала нишкомъ, стирала лавы и столы, ставала въ во̂кнѣ и дивила ся за во̂дходячими зъ думкою про те, що то буде, коли они повернуть. — Знала она, що Павлюкъ та Левко розкажуть чоловѣкови о всѣмъ. — Однакъ сподѣвала ся, що оправдає ся якось зо̂ всѣхъ докоро̂въ — хочь не мала надѣѣ, щобы обо̂йшло ся споко̂йно, безъ лайки, гнѣву, а може и безъ бійки. А ѣй було вже якось такъ дивно, хочь бы лишь подумати, що ей може хтось бити и лаяти, она вже такъ розпестила ся, такъ спаношѣла, такъ привыкла до поцѣлуѣвъ и нѣжныхъ сло̂въ — що ажь не знала, що має почати — якъ выдержати.

(Дальше буде.)

Новинки.

— **Громадѣ Добровôдка** зъ присѣлкомъ Ґоды коломыйск. удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь зъ приватныхъ фондôвъ 100 зр. запомоги на будову спôльнои школы.

— **Є. Цѣс. Выс. Архікн. Альбрехтъ**, котрый вôдъ недѣлка перебувавъ въ Перемышли, бувъ вô второкъ на ревіи перемыскои залоги на коровницкôмъ оболоню, а въ середу рано выбравъ ся бувъ на реконесансову екскурсію штабовыхъ офіцирôвъ въ сторону Трôйчиць. Того самого дня по полудни выѣхавъ Архікнязь черезъ ...ковъ до Опавы.

— **Преосв. еп. Юл. Пелешь** приѣхавъ оногды до Львова и замешкавъ въ митрополичôй палатѣ. Приѣздъ Преосв. еп. Юліяна стоить въ звязи зъ его именованємъ перемыскимъ епископомъ. Въ середу гостивъ у Львовѣ ...къ Преосв. еп. Куиловскій. Vaterland доносить, що станіславôвского епископа єсть назначеный еп. Куиловскій а и мы довѣдуємось, що всѣ комбінаціи и здогады, якî розпустила одна зъ львôвскихъ ґазетъ, що до именованя епископа для станіславôвскои епархіи суть ...ѣмъ безосновнî.

— **Бурѣ и грады.** Дня 10 с. м. упавъ градъ межи Судовою Вишнею а Мостисками и выбивъ на поли збôже. Того самого дня падавъ такожь страшный градъ въ старомѣскôмъ повѣтѣ и знищивъ засѣвы такъ, що поля стоять теперь зовсѣмъ голî якъ въ позпôй осени. Найбôльше потерпѣли села: Конѣвъ, Товарня, Букова, Лютовиска, Градовець, Блозôвъ и Фульштинъ. Градъ ...въ троє людей, кôлька штукъ худобы и богато дробу. ...въ добу пôзнѣйше лежавъ градъ мѣсцями на стопу ...о.

— **Про страшну бурю въ Тернопольщинѣ** надходять ще ось такî вѣсти: Ве Березовици знищила воздушна труба до тла 20 загородъ селяньскимъ зъ будынками господарскими, отже около 60 всѣлякихъ будынковъ разомъ. Кôлькоро дѣтей убило а богато дѣтей и инишихъ особъ покалѣчило. Вхоръ бувъ такъ сильный, що схопивъ конѣ и вôзъ на котрôмъ була камѣнина ...та ваги 15 сотнарѣвъ та все разомъ кинувъ на якихъ ...цять крокôвъ вôдъ дороги, де плыта паробка и конѣ ...на. Бури тревала всего може пôвъ години. Того самого дня була сильна буря зъ градомъ въ Озôрной и зробила величезнои шкоды, градъ доходивъ величины курячого яйця и не лишь що вытовкъ все збôже и поломивъ дерева, але ще поубивавъ богато овець и дробу. — Страшна буря лютилась дня 10 с. м. въ Пониквѣ великôй и Пôдкаменю коло Бродôвъ а шкоду, якои тамъ наробила обчисляють на 20.000 зр. Пôдчасъ бурѣ погибло ...троє дѣтей и польовый.

— **Въ Осталовичохъ** повѣта перемышляньского ...лась ся минувшого тыждня нещасна пригода зô скаженымъ псомъ, котра мабуть закôнчить ся смертію одной ...ковои вже жѣнки. Стара, схилена вѣкомъ бабуся повертала зъ поля, зъ хоптою на плечахъ. а доходячи до села, побачила, що прямо на ню летить якійсь песъ. Бабуся схилилась за якимъ патыкомъ або каменемъ, а въ ...хвили песъ прискочивъ до неи и выкусивъ ѣй половину лиця, У неи на шиѣ, на поверслѣ зъ хопты вывисъ серпъ; бабуся вхопила за серпъ и замахнула ся на пса, а песъ вхопивъ єи за руку и знова тажко поранивъ. Залита кровію, зъ болю упала на землю и такъ ...йшли єи люде. Старевьку, тяжко покалѣчену бабусю ...везли у львôвскій шпиталь.

— **Огонь.** Въ Красилôвцѣ, повѣта товмацкого вы...ухъ дня 8 червня и знищивъ двѣ неубезпеченѣ загороди. Въ огни згорѣло двѣ штуки худобы.

— **Надвôрняньскі добра** мають въ короткôмъ часѣ перейти на власнôсть правительства. Правительство ...купує сі добра вôдъ Bodencredit-Anstalt-у за пропінацій грошѣ.

— **Школу народну въ Болеховѣ** замкнувъ тамошный магістратъ въ припорученя ц. к. долиньского Староства. Будынокъ шкôльный бувъ вже такъ лихій, що грозила вже велика небезпечность вôдъ него. Будынокъ шкôльный стоить якъ разъ сто лѣтъ и въ послѣднихъ часахъ почавъ вже такъ рôзлѣтатись, що недавно тому спадаючî цеглы мало що не убили тамошного управителя школы п. Лѣсковича.

— **Нападъ.** Вчера около 3 год. напавъ у Львовѣ якійсь мужчина на учительку спѣву п-ю Павлину С. ...нъ разъ тогды коли она выходила зъ монастиря Сакрекерокъ при площи св. Юра, а затуливши ѣй ротъ рукою облявъ єи лице и груди вітриолемъ а вôдтакъ утѣкъ. Поліція єсть вже на слѣдѣ за виновникомъ, котрый зъ ...и допустивъ ся того злочину.

— **Бакаратовый процесъ въ Лондонѣ** закôнчивъ ся тымъ, що судъ увôльнивъ обжалованыхъ а тымъ самымъ призпавъ, що Кеммінґъ гравъ фальшиво. На приказъ королевои вычеркнено Кеммінґа зъ лісты англійской арміи.

Вѣсти епархіяльнî.

Еп. Перемыска.

Грамоту похвальну зъ архіерейскимъ благословенємъ одержала громада Творильне за жертву 180 зр. а. в. на прикрашенье мѣсецевои церкви.

Вôдпустку на шесть тыжднѣвъ для поратованя здоровля одержали оо.: Теоф Калужняцкій зъ Загоря, Ант. Матюкъ зъ Ляшокъ, Теод. Семечка зъ Вôльховця и І. Дрималикъ зъ Волощи.

Господарство, промыслъ и торговля.

Стоколоса житня.

„Стоколоса хлѣбъ доносить“ — кажуть господарѣ нѣбы то въ тôмъ значеню, що якъ не зародить хлѣбъ то зародить бодай стоколоса. Стоколоса єсть задля того навѣть въ такôмъ пошанôвку у деякихъ ґаздôвъ, особливо бѣднѣйшихъ, що чекають зô жнивомъ жита значно довше якъ повинни, абы пристигла и стоколоса.

Така бесѣда и робота єсть зовсѣмъ немудра, бо стоколоса має чи то яко зерно на хлѣбъ, чи то яко кормъ для худобы дуже малу вартость, и она справдѣ заслугує на назву хопты. Стоколоса въ збôжю обнижує значно вартость грошеву єго Яко кормъ для худобы має ледво половину вартости вôвса. Той господарь, що сѣє жито або пшеницю пôвъ на пôвъ зъ стоколосою, певно мудрѣйше зробивъ бы, коли бы посѣявъ на тôй нивѣ овесъ, бо той лучше бы зародивъ, якъ стоколоса.

Стоколосу дуже тяжко вôддѣлити вôдъ збôжа, особливо стоколосу дорôдну. Не поможе ѣй нѣ добрый млынокъ нѣ сильный вѣтеръ. Тому не треба нѣколи сѣяти занечищеной стоколосою озимины, бо шкода сѣяти стоколосу на такій ґрунтъ, де могла бы уродити ся добра озимина.

Стоколоса высѣяна зъ озиминою зимує дуже добре и доходить разомъ зъ нею, особливо зъ пшеницею; вôдъ жита дозрѣває она троха пôзнѣйше. Стоколоса любить ґрунтъ мокрый и мокре лѣто. Въ тыхъ условияхъ она розрастає ся дуже буйно, такъ що приглушує навѣть збôже цѣлковито, тымъ бôльше, що мокрî ґрунты и мокре лѣто зростови збôжа не сприяють. Тому то и найбôльше стоколоса родить ся на ґрунтахъ мокляковатыхъ. Тымъ можна пояснити собѣ, чому то декотрî нашî ґазды тримають ся такъ уперто гадки, що зô збôжа може выродити ся стоколоса. До такого понятя дôйшли люде просто ще и зъ тои причины, що не разъ сѣяли они чисте збôже, а збирали збôже пôвъ на пôвъ зô стоколосою. Але найперше мусимо зазначити, що селяне нашî зовсѣмъ чистого и вôдъ стоколосы вôльного збôжа не мають. Отже и зъ тои троха стоколосы, що єи разомъ зô збôжемъ посѣяно, могло уродити ся въ мокрôмъ роцѣ дуже много насѣня, коли противно збôже на мокляку выгибло. По друге стоколоса дуже легко обсыпає ся вже таки пôдъ серпомъ. На житнôй або пшеничнôй нивѣ можемо бачити, що стоколосы бôльше обсыпало ся якъ збôжа. А стоколоса має то спôльне свойство зъ насѣнємъ другихъ хоптъ, що приорана може спочивати въ рôли и кôлька лѣтъ, а по тôмъ, вôдорана и добута на верхъ, кôльчить ся и росте. По трете насѣнє стоколосы розвозить ся по поли разомъ зъ обôрникомъ, а то въ той спосôбъ, що послѣдъ зъ пôдъ млынка отже и стоколосу зъѣдають конѣ та безроги. Тверда луска и дрôбне недорôдне зерно стоколосы суть причиною що звѣрята не годнî добре єи пережути и тому значна часть насѣня того выходить зъ каломъ таки нестравленои. Ученѣ робили такî пробы зъ стоколосою и иншими насѣнями хоптъ, що давали то насѣнє ѣсти найперше коневи, потôмъ тî зерна що выйшли нестравленѣ зъ кôньскимъ каломъ (а було ихъ близько трета часть) давали волови, але и той не мôгъ ихъ перетравити, отже давали ихъ по разъ третій ще свини, але и та не могла ихъ перетравити цѣлковито. Отже по трикратнôмъ перепущеню одного того самого зерна черезъ звѣрячій жолудокъ значна часть насѣня була ще здоровою, кôльчила ся и засѣяна росла такъ, якъ зовсѣмъ здорове зерно.

Отъ и маємо пояснену причину, зъ вôдки бере ся хопта на рôли, особливо рôли свѣжо погноєнôй. Добрый господарь не повиненъ давати нѣколи своѣй худобѣ збôжа вôдзадного, сырого. Черезъ то лише ширить ся дальше такî хопты якъ: кукôль, стоколосу, дурѣйку, рѣнницю, дзвонець, королицю и другî. Позадне збôже треба доконче передъ тымъ, заки єго дасть ся худобѣ, або змолоти, чи то въ млынѣ чи на жарнахъ, а нѣ, то бодай варити. Крôмъ того, щобы позбути ся разъ на все стоколосы зъ жита и пшеницѣ, треба сѣяти зовсѣмъ чисте насѣнє. Не єсть то правдою, що зъ стоколосы може уродити ся жито. Буває иногдѣ въ сухî роки, що зъ жита або пшеницѣ сильно занечищеныхъ стоколосою, уродити ся може збôже досыть на око чисте, але все оно зовсѣмъ чистымъ не буде, и то може трафити ся лише въ сухôмъ зростови озимины выимково дуже сприяючôмъ роцѣ. Правиломъ господарскимъ має бути: сѣяти зовсѣмъ чисту озимину, а до того не ма иншои рады на першій початокъ, якъ або стягати на насѣнє чисте колосє, а нѣ то купити насѣнє десь въ дворѣ, де суть машины до докладного чищеня збôжа.

Торгъ збôжемъ.

13 червня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	9·75 10·50	9·50 10·30	9·— 10·15	9·80 10·50
Жито	7·30—8·—	6·75—7·65	7·20—7·60	7·50—8·10
Ячмѣнь	6·25—7·—	6·——6·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·50—7·70	7·——7·25	6·40—6·75	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12·50 13·50	12·50 13.25	12·25 13·30	13·—14·—
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	15·—15·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

Хмель вôдъ —·— до —·— за 56 кильо.

Оковита готова за 10.000 літр. пр. loco Львôвъ вôдъ 18·— до 19·50 зл.

Телеграмы.

Вѣдень 13 червня. *Fremdenblatt* довѣдує ся зъ доброго жерела, що зъ австрѣйскои стороны не порушувано зовсѣмъ справы вôдложеня переговорôвъ торговельныхъ зъ Сербіею ажь на осѣнь; розходить ся о то, щобы лишь Сербія полагодила якось справу интересôвъ Австро-Угорщины зъ своимъ новымъ закономъ консумційнымъ а тогды можна вже буде приступити до переговорôвъ.

Берлинъ 13 червня. Внесеня Ріхтера въ справѣ мыта вôдъ збôжа вôдкинено 223 голосами противъ 20.

Лондонъ 13 червня. Бюро Райтера доносить, що докторамъ Рара и Букмастеръ удало ся выплекати баціля проказы (Lepra) въ сукровици.

Римъ 13 червня. Вѣсть о занедужаню папы єсть безосновна. Папа постановивъ вôдозвати ся до всѣхъ вѣрныхъ въ справѣ петрового гроша.

Парижь 13 червня. Кôлька кораблѣвъ военныхъ дôстало приказъ выплынути на воды Янксекіяну для обороны тамтошныхъ християнъ.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.